

***Bir Hastada Astım Hastalığı İle Karıştırılan
Yabancı Cisim Aspirasyonunda Röntgen
Grafisinin Önemi: 'Ne Umduk, Ne Bulduk?'***

Serdar Sedat IŞIK^{1,2}

***¹T.C.Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Radyoloji
Anabilim Dalı Sağlık Fiziği Y.L. Bilim Dalı***

***²T.C.Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Nükleer Tıp Anabilim
Dalı/Marmara Nükleer Tıp Sağlık Hizmetleri***

Giriş ve Genel Bilgiler

- Genel Olarak Radyasyonun Tıpta Kullanım Alanları, Amacı ve Kaynağı

Kullanım Alanları	Kullanım Amacı	Radyasyon Kaynak
Radyoloji	Tanı	Cihazlar
Radyasyon Onkolojisi	Tedavi	Cihazlar
Nükleer Tıp	Tanı ve Tedavi	Cihazlar, Radyoaktif Kaynaklar ve Hastalar

Giriş ve Genel Bilgiler

• Radyasyonun Tıbbi Uygulamalarında ----> Hasta...!!!

- * Gereklilik (Justification)!!!
- * Etkinlik (Optimizasyon)!!!!
- * Tetkiki/Uygulamayı isteyen hekim
- * Hekim (Radyoloji, Radyasyon Onkolojisi ya da Nükleer Tıp Uzmanı)
- * Sağlık Fizikçisi (Radyoloji, Radyoterapi ya da Nükleer Tıp Fizikçisi)
- * Teknisyen (Radyoloji, Radyoterapi ya da Nükleer Tıp Teknisyeni)

radyasyonun tıbbi uygulamalarında, hastaya yapılan uygulamaların her bir aşamasından sorumludur.

Giriş

• Yabancı Cisim Aspirasyonu

Yabancı cisimlerin nefes borusuna kaçması durumu (aspirasyon), çocukluk çağında kaza ile meydana gelen ölümlerin önemli nedenlerindedir.

Bir yaş üstünde-üç yaş altında ve erkek çocuklarda sık rastlanır.

Erken teşhis edilmesi ve gecikmeden tedavi edilmesi ölüm sıklığını azaltmaktadır.

Yabancı cisimlerin solunum sistemine alınması durumunda en sık görülen Bulgular:

Ani başlayan öksürük, morarma

Hırıltı/hışırtı

Tek taraflı azalmış solunum sesleri

* Hastalar astım, tekrarlayan zatürre, devamlı öksürük, balgam ve nefes darlığı

gibi şikayetlerle doktora başvurabilirler.

Giriş

• Yabancı Cisim Aspirasyonu

Trake içi yabancı cisim aspirasyonu durumunda;

yabancı cisimler tıkadığı bölgede havalanmanın bozulmasına, yabancı cisimler yerleştiği bu bölgede enfeksiyona sebep olabilir.

Bu durumda hastada solunum sistemi ile ilgili şikâyetler meydana gelebilir.

Trake içi yabancı cisim alımında ölümcül akut solunum yetmezliği bile gelişebilir.

Giriş

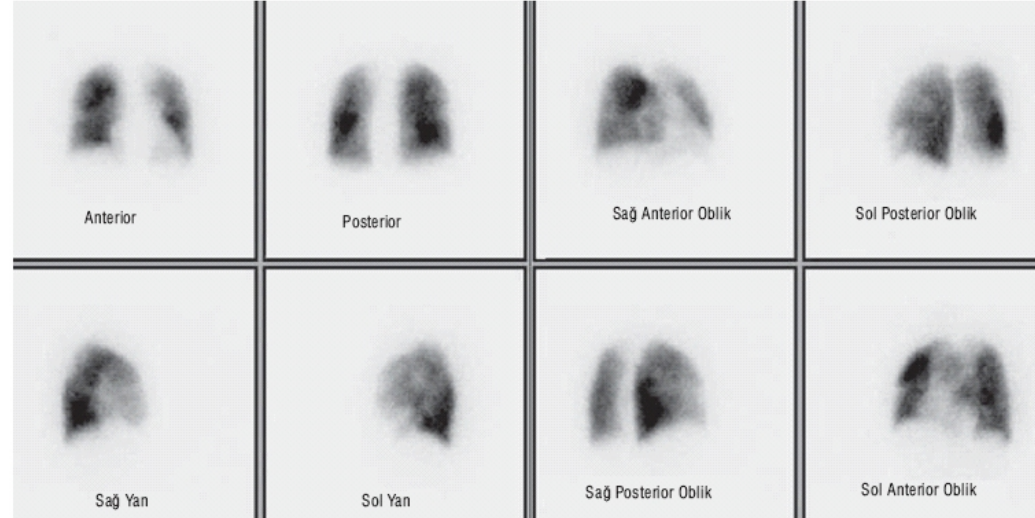
• Tanı ve Görüntüleme Yöntemleri

- * Hastanın yakınmaları, muayene ve AC grafisi ile tanı konulur.
- * Bazen AC grafisi normal olabilir.
- * Bu durumda havayolları acil olarak bronkoskopi adı verilen cihaz ile incelenmelidir.
- * BT en son başvurulacak görüntüleme yöntemi olmalı!!!

Akciğer Perfüzyon Sintigrafisi

• Tc-99m ile işaretli 400.000 partikül içeren MAA----> IV ,

- * Pulmoner Emboli?,
- * Kantitatif Akciğer Perfüzyon Sintigrafisi,
- * Yabancı Cisim Aspirasyonu

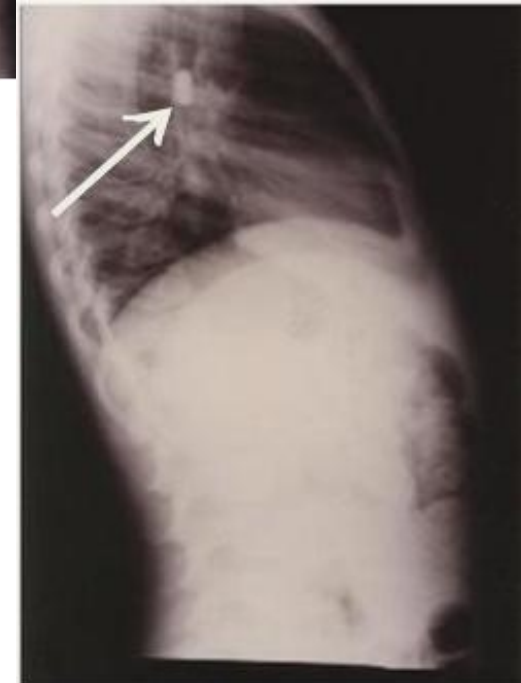
Şekil 3A. Normal perfüzyon çalışması

Vaka Takdimi

- Beş yaşındaki çocuk erkek hasta,
- Başka bir merkezde astım teşhisi almış ve bir yıl boyunca astım tedavisi aldığını belirtti.
- Hasta, düzenli olarak bu merkeze gittiğini belirtti,
- Son zamanlarda soluk alıp vermede zorluk yaşaması ve artan öksürük şikayetleri nedeni ile aynı merkeze müracaat ettiğini belirtti.
- Hasta, bu merkezden 'Pulmoner Emboli?', Akciğer Perfüzyon Sintigrafisi istemiyle hastanemize yönlendirilmişti.
- Hasta, çocuk hastalıkları polikliniğinden istem yaptırtarak bölümümüze müracaat etti.
- Hasta, bölümümüze müracaat ettiğinde hastanın mevcut olan tetkikleri incelendi ve elinde mevcut olan tetkiklerinde hiç AC grafisinin olmaması şaşırtıcı bir durumdu.

Vaka Takdimi

- Akciğer perfüzyon Sintigrafisi öncesinde hastanın mevcut bir akciğer grafisi olmaması nedeniyle tetkiki yapılmadı.
- Tetkiki yapılmayan hasta, AC grafisi istemi yaptırtması amacıyla çocuk hastalıkları polikliniğine yönlendirildi.
- Posterioanterior (PA) ve sağ yan/Lateral AC grafisi çekilen hastanın grafisinde, trakeada yabancı bir cisim görülmüştür.

Vaka Takdimi

- AC grafisinde sağ AC ana bronşta yabancı cisim görölmesi neticesinde hastaya bronkoskopi yapılmış, AC sağ ana bronşta bulunan taş parçası çıkartılmıştır.
- AC sağ ana brronşta bulunan yabancı cisim/taş parçası çıkartılan hasta iki gün hastanede yatırılarak daha sonra tüm astım ilaçları kesilerek taburcu edilmiştir.

Sonuç

- Tipi ve türü ne olursa olsun göğüs hastalıklarının tanısı için yapılan nükleer ve radyolojik tetkikler/işlemler arasında direkt röntgen grafileri önemli bir değere sahiptir.
- Astım, yabancı cisim aspirasyonu vb. gibi tüm göğüs hastalıklarında ilgili tanıda ve tedaviye başlanmadan önce görüntülemeye ilk olarak AC röntgen grafisi tercih edilmelidir.
- Direkt röntgen grafileri ile yapılan görüntülemelerde BT gibi, Nükleer Tıp tetkikleri gibi çeşitli iyonize radyasyonla yapılan ileri tetkiklere gerek kalmadan daha az radyasyon dozu ile görüntüleme yapılabilir ve hastalıklar hakkında önemli bilgiler edinilerek tedaviye yön verilebilir.
- Dolayısı ile göğüs hastalıklarının tanısı için yapılan radyolojik tetkiklerden olan direk grafiler, az radyasyon dozu ve çok kısa bir sürede gerçekleştirilmesi nedeni ile

